

BONDSDAG BESPREKING

Beantwoording van de vragen

M.J.A. Zwikstra-de Weger

Een belangrijk deel van de middagvergadering is ingeruimd voor de beantwoording van vragen die in de pauze aan de beide sprekers gesteld zijn. Ds. Wesseling en ds. Brink hebben de vragen gegroepeerd en over vier blokken verdeeld. De bespreking werd voorafgegaan door het zingen van het *Lied voor de eindtijd* (zie twee pagina's verder).

Vertrouwen

In het eerste clustertje vragen staat het volgende centraal: Hoe sterk kun je nu verlangen? In wat voor situaties mag dat verlangen er zijn? Of hoeft het er niet te zijn? Is het zonde als je niet dagelijks bidt om de terugkeer van de Here Jezus? Mag je moeite hebben met het sterven? Is het begrijpelijk dat je verlangt om te sterven, als je heel ernstig ziek bent? Mag je, als je toch beter wordt, je dan weer aan het leven hechten? Hoe groeit je verlangen?

Ds. Wesseling begint met de opmerking dat verlangen, net als geloven, een kwestie van vertrouwen is. Vertrouwen, dat is voor ons een van de moeilijkste dingen. De predikant vraagt wel eens of mensen kunnen aangeven of anderen in hun nabije omgeving echt alles van ze weten. Of ze anderen zo vertrouwen dat ze zich durven bloot te geven. Het - meestal aarzelende - antwoord luidt dan, dat het er hoogstens maar een of twee zijn. Zo zijn wij ook in onze relatie met de HERE. Zo ging het in het paradijs meteen na de zondeval al. Zodra Adam en Eva de zonde in hun leven hadden binnengelaten, verdween hun vertrouwen op God. Ze holden weg en durfden niet meer voor God te staan. Hoe menselijk was dat. Ook wij mogen al blij zijn als we al weer een klein beetje op GóD leren vertrouwen. In het avondmaalsformulier staat: wij hebben geen volkomen geloof. Anders gezegd: ons vertrouwen op God is niet volmaakt. Dat hoort bij ons leven hier. Gelukkig hebben wij een Heiland die wel perfect geloofde, elke seconde.

Onvolkomen

Verlangen is een vrucht van het geloof! Maar ons verlangen naar de Here Jezus, naar zijn terugkeer en naar de nieuwe aarde is lang niet perfect. Ons geloof is immers nog lang niet perfect. Ons vertrouwen is niet volmaakt, dat kan het hier op aarde niet zijn. Het komt zelfs niet verder dan een begin van vertrouwen! Als je de mens op zichzelf bekijkt, is dat wel erg, vindt ds. Wesseling. Want het is een gebrek aan vertrouwen in God, terwijl Hij dat vertrouwen juist zo waard is. Wij doen daarmee zonde.

Maar wij mogen onszelf bekijken in Christus. Hij geloofde in onze plaats volmaakt, elke dag, elk uur, zelfs toen Hij door God verlaten werd. Daar mogen wij rustig onder blijven. God is zelfs met dat kleine begin van ons al blij. Want het is werk van de Heilige Geest. Fraai wordt dit weergegeven in bijgevoegd tekeningetje, illustratie uit het boek van ds. Wesseling, *Uitzien naar Jezus* (uitg. De Vuurbaak, Barneveld, pag. 87). De witte boon begint net te ontkiemen, het eerste sprietje komt boven de aarde. Daarboven is een lachende mond getekend. Dat ontkiemende begin is teken van nieuw leven, voorbode van een plant die eens in volle bloei zal staan en in overvloed vrucht zal dragen. Laat zo uw begin van verlangen maar groeien. Dat een dag als deze bondsdag als groei-impuls mag dienen!

Het sterven

Ds. Wesseling vertelt dat een oude collega tegen zijn vrouw zei, toen zijn sterven dichterbij kwam: "Ik ben bang voor het moment van het sterven. Ik ben níet bang voor wat erna komt." Zo'n opmerking zet je aan het denken. Wie zo spreekt, is rustig in Christus. Maar die brengt tegelijk ook onder woorden dat de dood wel zijn laatste vijand is. Het is niet makkelijk om te sterven. Daar hoef je ook niet naar te verlangen.

Verlangen naar je sterven is nog wat anders dan verlangen naar de terugkeer van de Here Jezus. Het is indrukwekkend als Paulus aangeeft dat hij ernaar verlangt zijn tent hier te verlaten en zijn intrek bij Christus te nemen. Dan zegt hij: als ik maar niet naakt bevonden zal worden (2 Kor. 5:1-4). Hij bedoelt: als ik maar niet zonder lichaam kom. Je proeft hier bij Paulus de angst voor het moment van het sterven. Hij wil liever dat de Here Jezus direct terugkomt, daar is hij niet bang voor. Dat is mijn grote winst, zegt hij. Maar aan de andere kant ziet hij er wel tegen op dat hij zijn lichaam moet afleggen.

Ds. Wesseling kan het zich goed voorstellen dat mensen die ernstig ziek zijn en veel pijn hebben of moeilijke dingen te torsen hebben, ernaar verlangen om te sterven en naar de Here Jezus toe te gaan. Ook begrijpt hij dat ze na genezing weer zin in het leven krijgen. Er is niets zo gehecht aan het leven als het leven. Hij noemt een voorbeeld: in de kas van een rozenkweker zag hij eens een stukje hout dat dood leek, weer uitspruiten. Onze hechting aan het leven hier is volstrekt

natuurlijk. We zijn voor deze wereld gemaakt. Wat bijzonder toch dat we mogen uitkijken naar een nieuwe áárde! De Heilige Geest zoekt in ons leven zijn weg. Daar mogen we op vertrouwen als we vinden dat ons verlangen maar zo weinig groeit, dat we nog maar zo'n klein begin ervan hebben. Daarom mogen en kunnen we daar rustig onder blijven, in vertrouwen op de toezegging van God. Hij werkt dat verlangen. Zelfs het verlangen naar meer verlangen is al een begin.

Het lijden

Ds. Brink gaat in op vragen die betrekking hebben op het lijden van deze wereld. De schepping lijdt en de Here zegt zelf in Romeinen 8 dat de Heilige Geest meezucht. Dat is een zuchten in verlangen: God de Heilige Geest verlangt als mede-Schepper ook naar de nieuwe wereld. De vraag: zeker als het ons goed gaat, kan het ons wel eens makkelijk afgaan te verlangen. Als we de schepping, bijvoorbeeld in de bergen, al zo prachtig vinden. En dan te bedenken dat de nieuwe wereld nóg mooier zal zijn! Maar is ons verlangen als we in de moeiten zitten en zorgen of verdriet hebben, eigenlijk niet egotistisch? Zo van: laat nu de Here maar terugkomen, dan ben ik tenminste van mijn problemen af.

Het kan egoïstisch zijn, als je alleen maar aan jezelf denkt en niet bereid bent om te lijden. Christus vroeg bereidheid om Hem te volgen. Een discipel is niet meer dan zijn Meester. Geloven kan pijn doen. Maar tegelijk legt ds. Brink de nadruk op de belofte die God geeft door zijn Heilige Geest: juist ook in pijn en moeite is Hij erbij! Mensen zijn vaak bang voor die pijn of weten geen raad met dat lijden. Ze willen er iets tegenover zetten. Maar de Heilige Geest doet het anders: Hij tilt eraan. Dat zelfs de Heilige Geest eraan tilt, dat is een diepe troost. Hij gebruikt niet het woordje 'nóg' - je hebt dit of dat nog -, maar het woordje 'toch': en tóch (dat is: het nochtans van het geloof). De Heilige Geest gaat mee in de diepte. Hij heeft een zuiver verlangen naar een wereld zonder lijden. Hij bidt met ons mee, en Hij zorgt dat mijn gebed, hoe gebrekkig en onvolkomen ook, zuiver belandt bij de troon van God. Zeg het de Here Jezus maar na: Uw Koninkrijk kome, uw wil geschiede. Leg het zo maar in zijn hand, uw onvolkomen gebed en uw misschien onzuivere verlangens.

Als handreiking voor het pastoraat verwijst ds. Brink naar Job. Diens vrienden kwamen met allerlei tegenwerpingen. Ze dachten dat het nodig was God te verdedigen. Maar let op Jobs reactie: O, dat mijn verdriet toch goed gewogen werd. Dat men mijn leed in een weegschaal daarnaast legde. Dan zou het zwaarder blijken te zijn dan het zand van de zee (Job 6:1-3). Andere mensen in je omgeving gaan óf het lijden uit de weg, óf ze vluchten in tegenwerpingen als goedkope troost. Til eraan! Het is beter met een weegschaal aan te komen op ziekenbezoek dan met een fruitschaal.

Gevoel

De volgende vraag is van iemand die God niet in haar omgeving voelt, 's zondags niet en door de week niet. Ds. Brink zegt daarop dat geloven meer is dan voelen. Geloven is niet identiek aan voelen. Geloven is altijd weer een antwoord op *be*loven, op de beloften van God. Zelfs als je 't niet voelt. Je kunt zo gekneusd door het leven gaan, dat je niets meer voelt, dat alles pijn doet. Toch blijft, ook al is je gevoelsleven bevroren, Gods belofte staan. Hij zegt: Ik ben bij je. Ook al voel je het misschien niet, het is wel zo. Wie het gevoel meteen wil laten ontdooien, ervaart pijn. Als je met bevroren handen bij een kachel komt, doet dat pijn, hoe goed warmte natuurlijk ook is. Daarom: til er eerst aan, ook het onvolkomene. Het is al gezegd: we hebben geen volkomen geloof. We hebben ook geen volkomen gevoel, alleen een klein begin ervan. Maar de belofte - Ik ben bij je, ook in de diepte -, die is volkomen! Die draagt je zelfs op de momenten dat je het niet voelt. Ik geloof Here, kom mijn ongeloof te hulp!

Geen zee meer

Het derde clustertje vragen gaat over de re-creatie, de her-schepping. Dan zullen er geen zon en maan meer zijn, en geen zee. Het zal een wereld zijn die in geen hart is opgekomen, die geen oog gezien en waarvan geen oor gehoord heeft. Hoeveel mag je aan de wereld hangen?

Ds. Wesseling neemt het woord over. Hij is op een gegeven moment tot de conclusie gekomen dat er niet staat dat er op de nieuwe aarde geen zon en geen maan meer zullen zijn. Maar er staat: we hebben het licht van de zon en de maan niet meer nodig, want God zelf zal ons verlichten. De schittering en de glans van de zon en de maan zullen dus verbleken bij het licht van de aanwezigheid en van de gunst van onze God. Hoe warm en goed zal dat zijn!

Ook dat de zee er niet meer zal zijn, heeft ds. Wesseling, als verwoed en enthousiast zeiler, aan het denken gezet. Hij geeft hierover het volgende (en zegt er eerlijk bij dat dat zijn uitleg is en dat sommige van zijn collega's daar anders over denken): in de Bijbel is de zee vaak het symbool van de machten die tegen God in opstand komen, zijn werk (dreigen te) blokkeren, en het de gelovigen moeilijk maken. Bijvoorbeeld de Jordaan die het volk Israël de doortocht lijkt te belemmeren (Ps. 114), en de Rode Zee. Johannes wordt op Patmos door de zee gescheiden van de kerk van Christus op het land, en als het ware in zijn dienst belemmerd.

In het vervolg van het 'en de zee was niet meer' lezen we in Openbaring 21: en er zal geen rouw en geen geweent en geen geklaag meer zijn. Ds. Wesseling ziet hierin dat de zee van ellende voorbij zal zijn. Die zee van alle God-vijandige machten

en van alle dingen die het leven hier op aarde kapotmaken en hinderen. Ook in Psalm 93 wordt gezongen van het woeden van de zee, als beeld voor de opstand van de volken, van de mensenmassa's tegen God. Op de nieuwe aarde is dat er eindelijk niet meer.

Aarde en hemel

Volgens ds. Wesseling mogen wij sterk aan deze wereld hangen: wij zijn schepselen en zullen dat tot in eeuwigheid blijven. Wij zijn geschapen voor deze wereld. We zijn geaard in de schepping, we zijn mensen van deze aarde.

De hemel is in de Bijbel vooral de plaats waar God is en waar zijn Majesteit ongeremd uitstraalt, waar zijn glorie de reactie van lof en aanbidding oproept. Bij de terugkeer van de Here Jezus zal God wonen bij de mensen. De hemel komt hier op aarde. Het leven tussen sterven en opstanding is nog niet ons eindstation, maar het is een tussenfase. Je kunt ook zeggen: een bevordering tot heerlijkheid. Maar het is nog niet het einddoel van God. Dat is dat wij weer als mensen van deze aarde op deze aarde rondlopen, samen met de Here Jezus. Daarom vindt ds. Wesseling dat je daar concreet over mag denken, al is hij zich terdege bewust van het gevaar van fantaseren of speculeren, en daarin doorschieten.

In lied 479 uit het Liedboek, gezongen tussen de toespraken, staat: 'Dan is het aardse leven goed, omdat de hemel mij begroet'. Ds. Wesseling beaamt dat wij het hier als christenen in dát perspectief 'goed' mogen noemen. Het leven van de christen is wel een leven in de woestijn. We zijn immers op doortocht. Dat heeft de Here ons gezegd. Hij heeft ook beloofd dat Hij ons, net als het volk Israël, daardoorheen zal dragen. Het lied wil niet zeggen dat het hier allemaal niets is, en dat het straks alles wordt. Het begin van de eeuwige vreugde is wel degelijk hier al te beleven. Juist vaak in de gewone en de kleine dingen. Maar ook in het genieten van Gods schepping en van zijn macht. Daarin is het leven goed.

Al is er heel veel gebroken, toch is er nu al het begin van de eeuwige vreugde. Op een dag als deze bondsdag, waarop we met zoveel mensen samen met deze dingen bezig mogen zijn, en samen de lof van God mogen zingen, is het leven goed! Lof zij de Heer, goed is het leven, als 's Heren lof wordt aangeheven!

Witte kleren

Vervolgens is er een vraag over de zielen uit Openbaring 6, die zonder lichaam zijn en toch witte kleren dragen. Het boek Openbaring gebruikt vaak beeldtaal en geeft veel op symbolische wijze aan ons door. De zielen onder het altaar zijn martelaren, hier op aarde afgeslacht vanwege hun geloof in de Here Jezus. Ze zijn rechteloos omgekomen en terechtgesteld. Ze vragen dan ook aan Christus om hun recht: wanneer doet U recht, almachtige Heerser? Daarop krijgen ze witte kleren uitgereikt. Wit is daar het symbool van overwinning en van in je recht staan, al leek het daar niet naar toen de martelaren op het schavot stonden. De Here zegt: "Ik heb nog tijd nodig tot het getal dat Ik voor ogen heb, vol zal zijn. Maar maak je geen zorgen. Jullie staan in je recht, jullie krijgen van Mij de reine witte kleren van de overwinning."

Rekenschap

Via dat beeld van de witte kleren schakelt ds. Wesseling over naar het vierde onderdeel, over ons 'dossier'. Er zijn veel vragen over de jongste dag. Zullen onze zonden toch niet op de een of andere manier aan het licht komen? Wordt ons slechte verleden weer boven tafel gehaald, zodat ieder het kan zien? Het staat er toch: dat we rekenschap zullen moeten afleggen van alles wat we gedaan hebben, hetzij goed hetzij kwaad?

De predikant geeft toe dat hij ook lange tijd zelf gedacht heeft dat we elk ijdel woord, elke verkeerde grap, elke misplaatste opmerking en noem maar op, zullen moeten uitleggen. Maar hier worden twee teksten in elkaar geschoven en ten onrechte geciteerd als een en dezelfde. Als de Here Jezus in Matteüs 12 zegt dat mensen rekenschap zullen moeten afleggen van elk ijdel woord dat ze gesproken hebben, dan zegt Hij dat in een bepaalde situatie. De Farizeeën weigeren toe te geven dat Hij Gods Zoon is en schrijven het werk van God toe aan de duivel. In dat kader zegt Christus: hoe spreek je nu over Mij? Dat is de context waarin Hij spreekt over het rekenschap geven van elk ijdel woord.

Zo is het ook terug te vinden in artikel 37 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Die is door Guido de Brès geschreven in de tijd dat de christenen door de Inquisitie vervolgd werden. Hij is ook zelf terechtgesteld vanwege zijn geloof. Mensen zullen rekenschap moeten afleggen van elk ijdel woord dat ze gesproken hebben, al vindt de wereld zulk spreken slechts spel en tijdverdrijf, zo staat er in artikel 37. Terechtstellingen waren in die tijd volksvermaak. Het hele dorp stond eromheen op het dorpsplein. De Brès wil hiermee zeggen: ik word nu bij wijze van spreken vanwege mijn geloof terechtgesteld en de wereld gooit naar mij met tomaten. Maar de mensen zullen dat een keer moeten uitleggen.

In 2 Korintiërs 5 staat te lezen dat wij zullen *ontvangen* naar wat we gedaan hebben, hetzij goed, hetzij kwaad. Er staat dus *niet* dat we rekenschap moeten afleggen. Gods vergeving is zó royaal, dat ons kwaad weggewassen wordt. Christus is veroordeeld om ons te verlossen van het oordeel van God, dat anders over ons zou zijn gekomen. De terechtstelling, ons doodvonnis, is op Golgota voltrokken. In Christus zijn wij volmaakte mensen. Ook op dat punt is ons geloof niet volkomen. Wij vinden het heel moeilijk om dat te geloven: het klinkt zo mooi, maar zo gemakkelijk komen we toch niet van

onze zonden af? Nee, het sterven en lijden van onze Heiland maakt dat wij niet gemakkelijk, maar wel heel *genadig* van onze zonden afkomen. Ds. Wesseling illustreert dit met het beeld van de witte kleren die Christus uitrekt. De mens is onder die kleren naakt. Zonder die kleren sta je te kijk zoals je bent, zwart en vuil. Maar God zal op de jongste dag niet weer die witte kleren uittrekken, om te laten zien hoe naakt en hoe vuil je nu eigenlijk was van jezelf! Nee, je bent schoongewassen. En op de jongste dag mag je zijn wie je in Christus bent. De gehoorzaamheid en de gerechtigheid van Christus wordt mij toegerekend en zo echt geschónken, alsof ik zelf alle gerechtigheid volbracht had, die Christus voor mij volbracht had (avondmaalsformulier)!

Vergeving

Als je bidt om vergeving, maar toch je zonden niet kunt vergeten, is dan je bidden wel oprecht geweest? Ook hier moeten we ons realiseren dat ons geloof onvolkomen is, zegt ds. Wesseling. Tegelijk ziet hij steeds weer hoe de vergeving van God DE schat van de kerk blijft. De grootste rijkdom die God aan mensen heeft gegeven, is *vergeving*. Door zijn werk word je weer schoon, Hij zal ervoor zorgen dat je weer de mens wordt die je bent. Wij vinden het moeilijk dat te geloven, maar toch, je kunt er zó geweldig rustig van worden. Het is net zó echt als het brood en de wijn die we in onze eigen handen krijgen. Onze handen, die zwak en aarzelend, en soms heel vuil zijn: ons geweten blijft spreken. Maar Eén is meer dan ons geweten, en Hij kent het bloed van zijn Zoon, dat Hij ons toerekent.

Als onze zonden openbaar worden, moeten ongelovigen toch begrijpen wat vergeving is? Ds. Wesseling keert het liever om. Wie buiten Christus om voor God komt te staan en niet achter Hem mag wegschuilen, staat voor God zoals hij is met al zijn zonden en schuld en ontkenning van Hem. Dan zal hij pas echt beseffen wat hij miste. Afschuwelijk!

Toen het in de toespraak ging over het aan God aanbieden van ons dossier met uitsluitend witte bladzijden, heeft de predikant niet bedoeld dat wij God onze goede werken zomaar kunnen aanbieden. Hij heeft het woord aanbieden willen gebruiken in de sfeer zoals zondag 12 erover spreekt. Wij offeren ons leven aan God, wijden ons aan Hem. Op de jongste dag mogen we tegen de Here zeggen: neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn aan uw eer.

Een nieuwe identiteit

Dan is het woord weer aan ds. Brink. In zijn toespraak heeft hij gesproken over het oprichten van een standbeeld. Maar er is voor mij toch niets om trots op te zijn of om mee te pronken, aldus een vragenstelster. En hoe kon ds. Brink zeggen dat ik de naam 'ik ben' krijg? Alleen de HERE is *de Ik ben die Ik ben!*

De predikant heeft willen omschrijven wat de Here Jezus zelf zegt in Openbaring 3:12: 'Wie overwint, hem zal ik maken tot een zuil in de tempel van God. En hij zal daar niet meer uitgaan. En Ik zal op hem schrijven de naam van mijn God en de naam van de stad van mijn God, het nieuwe Jeruzalem dat uit de hemel neerdaalt van mijn God, en *mijn nieuwe naam*'.

De naam van Christus, de nieuwe naam, de naam boven alle naam luidt: *Ik ben die Ik ben*. Dat wil niet zeggen dat wij gelijk aan God zullen worden. Juist niet. Maar zoals God kan zeggen: Ik ben die Ik ben als Schepper, zo zouden wij kunnen zeggen: ik ben die ik ben als schepsel. In Gods ogen ben ik zo uniek als *schepsel*, zo'n bijzondere creatie uit zijn hand. Dat is nu verbond, de HERE én ik. Het is álles het werk van de HERE, toch mag ik zeggen: samen.

Dat mogen we geloven, wat een wonder! We mogen ernaar verlangen, dat de Here ons reinigt zoals we zijn als persoon, in ons dagelijks werk, dat ieder toch op zijn eigen manier doet. Door zijn reinigend werk laat Hij weer zien wie we werkelijk zijn. Het is zelfs zo, hoe onvoorstelbaar ook, dat Hij mensen met een persoonlijkheidsstoornis, die niet meer weten wie ze zelf zijn, zal genezen. Dat kan de Zoon van God, zo groot is zijn heil, zijn heelmaking.

Dit brengt ook tot de vraag of een transseksueel nu een naam als vrouw of als man zal krijgen. Wat zien we in deze problematiek duidelijk de ontwrichting als gevolg van de zonde. Hoe God dit zal oplossen, kan ds. Brink niet zeggen. Hij weet wél, dat we díe naam, díe identiteit krijgen, die niemand weet dan die hem ontvangt. Dat geheim moeten we maar tussen God en die persoon laten bestaan. God ís volkomen betrouwbaar, Hij zál doen wat Hij heeft beloofd. De predikant heeft meermalen gemerkt dat bij alle moeiten en vragen rond homofiele geaardheid juist deze tekst van de witte steen met een naam die niemand kent dan die hem ontvangt, veel houvast biedt bij alle worsteling en strijd.

Ons 'gewone' werk

Op de vraag of je zo kunt verlangen dat je je eigen taak veronachtzaamt, antwoordt ds. Brink dat zulk verlangen niet zuiver is. De Here Jezus vraagt niet dat je zo naar Hem verlangt dat je daardoor je gezin of je werk in de steek laat. Tegen de tollenaars zei Hij ook niet dat ze moesten ophouden met hun beroep. Ze moesten, en dat moeten wij ook, alle zonden afleggen. Maar we hoeven niet uit dit leven te vluchten. De bedoeling is dat ons leven doortrokken is van verlangen. Juist in onze gewone taak die Hij ons geeft, wil de Here Jezus met zijn Heilige Geest aan ieder van ons persoonlijk werken. Ieders taak is heel verschillend, mede omdat je je eigen persoon erin mag leggen. Voor de Here Jezus is het niet belangrijk hoe veel je kunt en weet, maar wie je bent voor Hem. We hoeven ons niet te laten opjagen, omdat de Here Jezus nooit

tevreden zou zijn. Hij heeft niet alleen grenzen gesteld aan ons kennen, maar ook aan ons kunnen. Ondanks al ons gebrek wil Hij het toch meenemen naar zijn toekomst.

Gemis

Dat er vragen over de herkenning zouden komen, had ds. Brink verwacht. Hij heeft allereerst willen laten zien dat herkennen en kennen van God het allerhoogste is. Daar is ons herkennen van elkaar in opgenomen. Maar als nu je eigen kind of kleinkind niet van de Here wil weten, hoe kun je dan nog verlangen? Is er dan toch het gemis in de toekomst? De predikant denkt dat het één van de moeilijkste dingen is, te zien dat je eigen kind de Here de rug toekeert. Een moeder zei eens tegen hem, dat ze over haar kind dat al bij de Here is, niet meer zo verdrietig was. Maar wel om haar andere kind, dat leeft, maar eigenlijk dood is. Dat is ook een onvoorstelbaar groot verdriet. Ds. Brink had haar gezegd: "Wij weten niet wat de Here nog van plan is. Of uw kind niet alsnog tot inkeer komt. Misschien zelfs ná uw sterven. U overziet het niet. Leg het in Gods hand en houd vast aan wat Hij heeft beloofd." Dat loslaten is een heel pijnlijk proces, daar moeten we niet licht over denken.

Maar zelfs dan nog, op de nieuwe wereld zullen we elkaar herkennen. We zullen Abraham herkennen en Isaak en Jakob herkennen, de Here noemt ze toch bij name! Zou Abraham Ismaël missen? Of is Ismaël er? Zou Jakob zijn eigen broer Esau missen? Dat zijn vragen van hetzelfde kaliber! Sterker nog: zou de Here Jezus hen missen? De Here Jezus die Zich in zijn grote liefde voor zondaars heeft gegeven. Zou Hij hen niet missen, die Hem de rug toekeerden? Als de Here Jezus hen niet mist, maar wel aan zijn eer komt, dan zal het voor ons ook goed zijn. Al zien we dat nú nog niet. Wij hebben immers nog geen volkomen geloof.

Ds. Brink wijst hiervoor naar de glazen zee (Openb. 15). Gods volk is gered en staat aan de andere kant. Die zee is glashelder, als kristal. Er is ook een rode gloed in, van Gods toorn, zijn verontwaardigde liefde en zijn heilig recht. Eens zullen we het erkennen: Here, U bent rechtvaardig. Het is eerlijk van U. Nu kan ik Gods bedoeling nog niet begrijpen. Nu zie ik nog als in een spiegel, in raadselen, wazig. Dan heb ik het volstrekt helder.

Zullen we mensen missen? Geef de moed nooit op en blijf de Here bidden om inkeer. Houd aan! We weten niet wat Hij doet, ook als wij gestorven zijn. Iemand kan op zijn sterfbed toch nog tot inkeer komen? Net als de moordenaar aan het kruis. Maar zelfs als dat niet zo zou zijn, dan nóg is het zeker dat de Here heilig, rechtvaardig, goed en liefde is. Niemand heeft de wereld zo liefgehad. En áls mensen dan veroordeeld worden, kan het niet anders of het ligt niet aan Hem. Het is niet aan ons: Here, de hand op mijn mond, want ik weet het niet. Wat ik wel weet: ik zal God loven, ik zal Hem kennen zoals ik zélf gekend ben (1 Kor. 13). Amen én Halleluja!